

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ 2025
ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ και ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ του ΔΠΘ &
ΕΝΩΣΗ ΘΡΑΚΩΝ

3^ο Συνέδριο Τοπικής Ιστορίας
Aleξανroupolis Encomium (Αλεξανδρούπολης Εγκώμιο)
Στιγμιότυπα και άνθρωποι που μετα-σχημάτισαν την πόλη

16-17-18 Μαΐου 2025
ΑΠΟΘΗΚΗ 2, ΛΙΜΑΝΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Πρόγραμμα

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 16 Μαΐου 2025

18.00 – 18.15 Προσέλευση

18.15 – 18.45 Έναρξη - Χαιρετισμοί

Ιωάννης Ζαμπούκης, Δήμαρχος του Δήμου Αλεξανδρούπολης
κ.κ. Άνθιμος, Μητροπολίτης Ι. Μ. Αλεξανδρουπόλεως, Τραϊανουπόλεως
και Σαμοθράκης

Χαιρετισμοί

Μανόλης Γ. Βαρβούνης, Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και
Ανθρωπιστικών Σπουδών ΔΠΘ, Καθηγητής Λαογραφίας, Τμήμα Ιστορίας
και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ.

Νάντια Μαλακόζη, Πρόεδρος της Ένωσης Θρακών

Θανάσης Κούγκουλος, Πρόεδρος του 3ου Συνεδρίου, Επίκουρος
καθηγητής Σημειωτικής: Λογοτεχνική ανάλυση και πολιτισμική ερμηνεία
του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ

Παρουσίαση πρακτικών 2^{ου} συνεδρίου:

18.45 – 19.00

Βασιλική Κράββα, Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής του 2^{ου}
Συνεδρίου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και
Ανθρωπολογίας της Κατανάλωσης του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας
του Δ.Π.Θ., επιμελήτρια του τόμου των πρακτικών

Κατερίνα Κάλτσου, Υπ. Διδάκτωρ Δημογραφίας Τμήματος Ιστορίας και
Εθνολογίας ΔΠΘ, επιμελήτρια του τόμου των πρακτικών

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

19.00 – 19.30 Ξενάγηση στην έκθεση αντικειμένων στην Αποθήκη 1

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: **Θανάσης Κούγκουλος**

- 19.30 – 19.45** *Μέγας Ποιμένας: Η Κληρονομιά του Μητροπολίτη Άνθιμου*
κ.κ. Άνθιμος, Μητροπολίτης Αλεξανδρουπόλεως
- 19.45 – 20.00** *Παρουσίαση του έργου του Άγγελου Ποιμενίδη,*
Μαθητές του 3^{ου} Δημοτικού Σχολείου «ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΟΙΜΕΝΙΔΗΣ», υπό την καθοδήγηση των δασκάλων Γεωργίας Ευθυμιάδου και Τριαντάφυλλου Τσέκου
ΧΟΡΩΔΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ υπό την χορωδιακή διεύθυνση της Χριστίνας Μπαρμπαγιάννη
- 20.00 – 20.15** *Ιστορία και Παράδοση της Θράκης στο έργο του Άγγελου Ποιμενίδη (1904-1968)*
Μανόλης Γ. Βαρβούνης
- 20.15 – 20.30** *"Για ένα μουσείο της Θράκης..." Το αρχαιολογικό έργο του Άγγελου Ποιμενίδη*
Νάγια Δαλακούρα, αρχαιολόγος - μουσειολόγος, Εφορεία Αρχαιοτήτων Ροδόπης

ΣΑΒΒΑΤΟ, 17 ΜΑΪΟΥ 2025

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: **Βασιλική Κράββα**

- 10.15 – 10.30** *Από την Αίνο στην Αλεξανδρούπολη: Αθανάσιος Μανιάς - Δημήτριος Μπουλμπουτζής*
Στέλλα Κλαδαρά, Πρόεδρος συλλόγου «Ελληνομουσείον Αίνου»
- 10.30 – 10.45** *Γεώργιος Σικλαφίδης: Πρόεδρος και Ιδρυτής Συλλόγου Καππαδοκών Ν. Έβρου «Οι τρεις Ιεράρχες»*
Κατερίνα Σικλαφίδου, μέλος του συλλόγου
- 10.45 – 11.00** *Ξενιτίδης Ιωάννης, ο κλινικάρχης*
Μιχάλης Νικολαΐδης, Αντιπρόεδρος συλλόγου Πεύκων ΟΙ ΡΙΖΕΣ
- 11.00 – 11.15** *Το σπουδαίο έργο της Όλγας Μηλιώνη και της Μερόπης Χατζηαντωνίου ως Πρόεδροι του Φιλανθρωπικού Συλλόγου «Μέριμνα» Αλεξανδρούπολης*
Κρυσταλλία Αρμενάκη, Πρόεδρος του Συλλόγου
Μαρία Πετροπούλου, Γραμματέας του Συλλόγου
- 11.15 – 11.45** **ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**

ΤΡΙΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: **Ανέστης Γιαννακόπουλος**

- 11.45 – 12.00** *Κωνσταντίνος Φανφάνης, ο τηλαυγής φάρος της τυπογραφίας και της ελληνικής δημοσιογραφίας, 1907-1981*
Δημήτρης Κιηγμάς, Πρόεδρος του Φιλεκπαιδευτικού Συλλόγου Αδριανουπόλεως

- 12.00 – 12.15** *Χαράλαμπος Καλπάκας, ένας αφανής θεμελιωτής της σύγχρονης Αλεξανδρούπολης*
Πέτρος Αλεπάκος, Μέλος του ΔΣ της Ένωσης Θρακών
Αικατερίνη Κάλτσου, Γραμματέας του ΔΣ της Ένωσης Θρακών
- 12.15 – 12.30** *Μητροπολίτης Αλεξανδρουπόλεως Ιωακείμ Καθύρης 1934-1967: Μαρτυρία πατρότητας*
Πατέρας Αθανάσιος Γραμμένος, Διδάκτορας Εκκλησιαστική ιστορίας του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ
- 12.30 – 12.45** *Μεγαλέμποροι καιπραματευτάδες: Ρεϊτάν και Μέντα. Ο κόσμος των Ελληνοεβραίων της Αλεξανδρούπολης*
Θρασύβουλος Παπαστρατής, δικηγόρος, ιστορικός

ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

- Προεδρείο: **Πατέρας Αθανάσιος Γραμμένος**
- 18.15 – 18.30** Προσέλευση
- 18.30 – 18.45** *Νεόφυτος Παπαναστασίου (1884-1971), ένας λόγιος Θρακιώτης*
Ολυμπία Πατέλη, εκπαιδευτικός
Μιχάλης Πατέλης, συγγραφέας, ερευνητής
- 18.45 – 19.00** *Ευαγγελινή Δελμηχάλη - Μαρία Τζιρίτη Παπαθανασίου: Έργα και ημέρες των πρώτων Προέδρων του Συλλόγου Κυριών και Δεσποινίδων Αλεξανδρούπολης (1920-1940)*
Λένα Σαμαρά-Μαυραγάνη, Πρόεδρος του Συλλόγου
Φωτεινή Σκάβδη-Σταθάτου, Γενική Γραμματέας του Συλλόγου
- 19.00 – 19.15** *Αχιλλέας Σαμοθράκης. Ο ιατροφιλόσοφος από την Αίνο*
Θεόδωρος Κυρκούδης, Βιβλιοθηκονόμος Διδάκτωρ Ιστορίας της Ιατρικής
- 19.15 – 19.30** *Τατεός Τατεοσιάν: Προσφυγόπουλο στην Αλεξανδρούπολη μετά τη μικρασιατική καταστροφή και ο μετέπειτα συμβολισμός του στον παλμό της πόλης*
Τανιέλ Τατεοσιάν, Έμπορος, εκπρόσωπος Αρμενικής Κοινότητας Αλεξανδρούπολης
- 19.30 – 19.45** *Πρόεδροι του ιστορικού Συλλόγου ΜΓΣ ΕΘΝΙΚΟΣ Αλεξανδρούπολης στον Μεσοπόλεμο*
Ανέστης Γιαννακόπουλος, Ε.Ε.Π. ΤΕΦΑΑ ΔΠΘ
- 19.45 – 20.00** *Διατροφής στιγμιότυπα: Ταξίδι στο παρελθόν με τον Μύλο του Γεώργιου Μασούρα*
Σταυρούλα Παπαχατζίδου, Υποψ. Διδάκτωρ Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ
- 20.00 – 21.30** *ΜΠΟΥΦΕΣ, ΑΠΟΘΗΚΗ 2*
Από την Επαγγελματική Σχολή Μαθητείας Αλεξανδρούπολης της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.Υ.Π.Α.)

ΚΥΡΙΑΚΗ, 18 Μαΐου 2025

ΠΕΜΠΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: Ιωάννης Μπακιρτζής

10.15 – 10.30 Προσέλευση

10.30 – 10.45 Χριστόφορος Παπαδόπουλος: ο σεμνός εργάτης της Χορωδιακής Μουσικής - Θεόδωρος Χαραλαμπίδης: ο μεγάλος Δάσκαλος

Ιωάννα-Τριάδα Κουγιουμτζή, MD, MSc, PhD, Χειρουργός – Διευθύντρια ΕΣΥ, μέλος Καλλιτεχνικού Ομίλου Αλεξανδρούπολης (ΚΟΑ)

10.45 – 11.00 Βίβλος γενέσεως Αλεξανδρουπόλεως – Μωρίς ντε Χιρς εγέννησε σιδηρόδρομον, σιδηρόδρομος δ' εγέννησε πόλιν, πόλις δ' εγέννησε λιμένα

Ιωάννης Μπακιρτζής, Αναπληρωτής Καθηγητής ιστορίας -

Ύστερη Οθωμανική αυτοκρατορία και σύγχρονο Τουρκικό κράτος

11.00 – 11.15 Συμεών Σταφυλίδης, ένας λειτουργός της υγείας με συμβολή στην κοινωνική και πολιτισμική ζωή της πόλης

Δέσποινα Κотаκίδου, Πρόεδρος του Συλλόγου Ποντίων Αλεξανδρούπολης «Αλέξιος Κομνηνός»

11.15 – 11.30 Αντουανέττα Δεμντζιάν και Μαρίκα Μπάτσα, Δύο κυρίες της Γαλλικής – Μνήμες, ίχνη και παρακαταθήκη

Κατερίνα Σταφυλίδου, Πρόεδρος Συλλόγου Ελληνογαλλικής Φιλίας "Το Σπίτι της Αντουανέττας"

Φανή Παπαδοπούλου, Αντιπρόεδρος Συλλόγου Ελληνογαλλικής Φιλίας "Το Σπίτι της Αντουανέττας"

11.30 – 11.45 Κωσταντίνος Λαγουμιτζάκης: Ο θεμελιωτής της εκπαίδευσης και του προσκοπισμού στη Θράκη, κατ' εντολήν του Ελευθερίου Βενιζέλου.

Θεόδωρος Ορδουμποζάνης, συγγραφέας, Ιστορικός ερευνητής

Σανδραβέλη Χαρίκλεια, εκπρόσωπος οικογένειας Λαγουμιτζάκη

11.45 – 12.00 Κύκλος Συζητήσεων

Συμπεράσματα από τον Θανάση Κούγκουλο

ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΥΜΝΟ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ, από τον ΚΟΑ

Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου θα λειτουργεί έκθεση αντικειμένων που σχετίζονται με τα πρόσωπα που παρουσιάζονται στις εισηγήσεις. Η έκθεση θα φιλοξενηθεί στην Αποθήκη 1, κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων του συνεδρίου.

Επιμέλεια έκθεσης: Χρύσα Αργυρακάκη

Χορηγοί: Sali Boutique hotel, Κρασιά ODRYSSES, Αρτοποιεία Κεβρεκίδη- Ο φούρνος της Ευγενίας, TRAZERAS.